

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	11251 - Neuroendocrinologia del Comportament / 1
Titulació	Màster Universitari de Neurociències
Crèdits	5
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Maria Cristina Nicolau Llobera						
Responsable	Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria					
cristina.nicolau@uib.es						

Contextualització

Pretén, que a partir de les bases de la neuroendocrinologia s'arribi al coneixement de l'organització i modulació del comportament. S'ha de poder entendre la funció endocrina del cervell en un sentit més ampli que el circumscriu a l'eix hipotalàmic hipofisiari.

Els principals objectius que haurà d'assolir l'alumne amb el desenvolupament de l'assignatura són:

1. Familiaritzar-se amb els conceptes bàsics de la neuroendocrinologia del comportament.
2. Comprendre que el cervell és un òrgan diana fonamental en tots els circuits endocrins de l'organisme.
3. Entendre el concepte d'hormona com a missatger químic amb un paper essencial en la major part dels comportaments.

Requisits

Els propis de l'admissió al Màster

Essencials

Els propis de l'admissió al Màster

Guia docent

Recomanables

Coneixements bàsics de neuroendocrinologia. A aquell alumne que no elstingui se li recomanarà bibliografia adient.

Competències

Específiques

- * CE1- Entendre les relacions entre la neuroendocrinologia i el comportament.
- * CE2- Comprendre com el comportament pot afectar als nivells de determinades hormones i neurohormones i com els canvis hormonals afecten als comportaments

Genèriques

- * CE2- Comprendre com el comportament pot afectar als nivells de determinades hormones i neurohormones i com els canvis hormonals afecten als comportaments
- * CG1- Capacitat de comprendre els processos cognitius des de la perspectiva neurocientífica.

Transversals

- * CT2-Integrar la informació actualitzada sobre els avanços dins del camp de les neurociències
- * CT6 -Adquirir las habilidades necesarias para trabajar en equipo

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

BLOC I. NEUROENDOCRINOLOGIA DEL COMPORTAMENT REPRODUCTIU

TEMA 1 Diferenciació i desenvolupament sexual.

TEMA 2 Diferenciació sexual cerebral. Diferenciació comportamental.

TEMA 3 Funció endocrina gonadal. Conducta reproductora. Pubertat i menopausa.

TEMA 4 Conducta maternal

BLOC II. NEUROENDOCRINOLOGIA DEL COMPORTAMENT DE INGESTA

TEMA 5 Fam. Control de la ingesta i de la sacietat.

TEMA 6 Comportament alimentari. Alteracions del comportament alimentari: anorèxia, bulímia, obesitat

BLOC III. NEUROENDOCRINOLOGIA DEL DOLOR I DEL ESTRÈS

TEMA 7 Estrès. Estrès com a resposta adaptativa. Bases neuroendocrines del estrès. Estrès com a procés adaptatiu.

Guia docent

TEMA 8 Estrès i agressió. Bases neuroendocrines de l'agressió.

BLOC IV. NEUROENDOCRINOLOGIA DE LES ADICCIONS

TEMA 9 Definició de l'addició. Causes. Tipus d'addicions.

TEMA 10 Canvis en el cervell de la persona addicta. Bases neuroendocrines de les addicions

BLOC V. NEUROENDOCRINOLOGIA DEL ENVELLIMENT

TEMA 11 Canvis neuroendocrins en l'envelliment. El cervell envellit.

TEMA 12 Atenuació dels canvis cerebrals a l'envelliment.

Metodologia docent

El pes important de l'assignatura és la selecció i comentari per part dels alumnes, d'una sèrie d'articles rellevants, publicats en revistes nacional i/o internacionals, en relació als diversos temes tractats a les classes magistrals impartides pel professor.

Es basarà en:

Activitats presencials: Assistència a classes teòriques. Exposició oral dels articles seleccionats davant el grup de classe.

Activitats no presencials: Preparació dels articles i ompliment d'una fitxa-resum. Preparació de l'exposició.

Activitats de treball presencial (1,2 crèdits, 30 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	El professor, establirà, mitjançant el mètode expositiu, els fonaments teòrics i donarà informació sobre el material didàctic que hi haurà d'utilitzar l'alumnat per preparar de forma autònoma els continguts.	15
Altres	Exposicions orals	Grup mitjà (M)	Els alumnes exposaran cadascun dels articles seleccionats i comentats a tot el grup de la classe	15

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,8 crèdits, 95 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi de la matèria	L'alumne prepararà la matèria per després poder comentar els articles que es seleccionaran.	20

Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Lectura i comentari d'articles relacionats amb la matèria	L'alumne prepararà els articles corresponents a les diverses unitats temàtiques exposades pel professor. Són articles preseleccionats pel professor, o a voltes, articles que seleccionaran els mateixos alumnes. L'alumne, després d'estudiar l'article seleccionat omplirà una fitxa completa segons una sèrie d'ítems prefixats pel professor, que inclourà també un resum. Aquesta formarà part dels informes a avaluar.	50
Estudi i treball autònom individual oral	Preparació de l'exposició oral	L'alumnat prepararà cadascuna de les exposicions orals dels articles comentats	15
Estudi i treball autònom individual	Preparació del resum de l'exposició	L'alumne ha de preparar un resum de cadascuna de les exposicions orals realitzades	10

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Per a la superació de l'assignatura s'ha d'obtenir una mitjana final igual o superior a 5,0. El elements d'avaluació són: 1. preparació i emplenament d'una fitxa de cadascun dels articles seleccionats, fent referència a una sèrie d'ítems prefixats; 2. preparació i exposició oral de cadascun dels articles preparats; 3. entrega d'un resum de les exposicions orals efectuades.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Exposicions orals

Modalitat	Altres
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Els alumnes exposaran cadascun dels articles seleccionats i comentats a tot el grup de la classe
Criteris d'avaluació	Exposicions orals, davant grup de classe, dels articles preparats

Percentatge de la qualificació final: 45% amb qualificació mínima 5

Lectura i comentari d'articles relacionats amb la matèria

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	L'alumne prepararà els articles corresponents a les diverses unitats temàtiques exposades pel professor. Són articles preseleccionats pel professor, o a voltes, articles que seleccionaran els mateixos alumnes. L'alumne,

4 / 6

Data de publicació: 08/07/2019

Abans d'imprimir aquest document, pensau bé si és necessari fer-ho. El medi ambient és cosa de tothom.

©2019 Universitat de les Illes Balears. Cra. de Valldemossa, km 7.5. Palma (Illes Balears). Tel.: +34 - 971 17 30 00. E-07122. CIF: Q0718001A

Guia docent

després d'estudiar l'article seleccionat omplirà una fitxa completa segons una sèrie d'ítems prefixats pel professor, que inclourà també un resum. Aquesta formarà part dels informes a avaluar.

Criteris d'avaluació Entrega de la fitxa de cadascun dels articles seleccionats

Percentatge de la qualificació final: 45% amb qualificació mínima 5

Preparació del resum de l'exposició

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	L'alumne ha de preparar un resum de cadascuna de les exposicions orals realitzades
Criteris d'avaluació	Entrega d'un resum de les presentacions efectuades

Percentatge de la qualificació final: 10% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Els recursos a emprar són: llibres generals bàsics i especialitzats i articles científics nacionals i internacionals.

Els articles es posaran a l'abast de l'alumne (es penjaran a campus extens o seran proporcionats a classe), encara que el propi alumne realitzarà la recerca de aquells articles necessaris de tal volta que el professor pondrà al seu abast l'ajuda necessària perquè tinguin totes les facilitats per a dur a terme tal recerca.

Bibliografia bàsica

- Becker, J. B. (1992). Behavioral endocrinology. MIT Press.
- Fernández Tresguerres, J. A. (1989). Fisiología endocrina. Eudema Universidad.
- Kandel, E. R. (1997). Neurociencia y conducta. Prentice Hall.

Bibliografia complementària

- Barrington, E. J. W. (1977). Introducción a la endocrinología general y comparada. H. Blume Ediciones.
- Brown, R. E. (1994). Introduction to neuroendocrinology. Cambridge University Press. - Carlson, N. R. (1996). Fundamentos de psicología fisiológica. Prentice-Hall Hispanoamericana.
- Delgado, J. M.; Ferrús, A.; Mora, F.; Rubia, F. (1998). Manual de neurociencia. Editorial Síntesis.
- Fuxe, K.; Agnati, L. F. (1991). Volumen transmission in the brain. Raven Press - Guyton, A. C. (1997). Tratado de fisiología médica. Interamericana-McGraw- Hill.
- Hadley, M. E. (1997). Endocrinología. Prentice Hall.
- Highnam, K. C.; Hill, L. (1977). The comparative endocrinology of the invertebrates. Edward Arnold. - Motta, M. (1991). Brain endocrinology. Raven Press.
- Moir, A.; Jesel, D. (1991). Brainsex. Mandarin
- Pocock, G.; Richards, C. (1999). Human physiology. The basis of medicine. Oxford University Press.
- Rial, R.V., Ramon, C., Nicolau, M.C. (2005). Los secretos del sexo. Ariel.
- Schiaffini, O. (1985). Neuroendocrinología. Aspectos básicos y clínicos. Salvat.
- Schmidt, R. F.; Thews, G. (1989). Human physiology. Springer-Verlag.
- Tresguerres, J. A. F. (1999). Fisiología humana. McGraw-Hill - Interamericana.

Altres recursos

Lectures i recursos per a la preparació de seminaris: Trends in Neuroscience. Elsevier Ltd. (<http://www.trends.com/tins/default.htm>)

Current Opinion in Neurobiology. Elsevier Ltd. (<http://www.current-opinion.com/jnrb/about.htm>)

